

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. a) Limba și literatura română

Simulare județeană

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

În cei aproape patru ani petrecuți în Portugalia, am ținut un *Jurnal* destul de elaborat, mai ales între 1942 și 1945. Dacă va fi vreodată tipărit integral, eventualul cititor va găsi multe fapte și informații utile pentru înțelegerea epocii. Nu voi încerca să le rezum. Mă voi mulțumi să amintesc doar întâmplările care au jucat un rol în traiectoria vieții mele și să indic schimbările, revizuirile și, în ultimă instanță, reînnoirea concepțiilor și speranțelor pe care le aveam înainte de plecarea din țară.

Toamna aceea s-a desfășurat sub semnul războiului. La răstimpuri, încercam totuși să evadez din teroarea istoriei contemporane. Îmi amintesc, bunăoară, entuziasmul cu care l-am cunoscut, la începutul lui octombrie, pe Reinaldo do Santos, directorul Muzeului de Artă Modernă. Îmi vorbise de el, la Madrid, Eugenio d'Ors; când l-am întrebat în ce măsură mai este astăzi posibil un *uomo universale* de tipul lui Leonardo da Vinci sau Leibniz, Eugenio d'Ors a citat numele lui do Santos: cel mai bun chirurg al Portugaliei, un emerit istoric al artelor și un inovator în critica ideilor estetice. În acea primă întâlnire, am stat de vorbă două ceasuri, îndeosebi despre Camões și civilizațiile maritime. M-am întors acasă reconfortat, dar și melancolic; știam că a doua zi trebuia să mă reîntorc „la datorie”... [...]

Marea surpriză a lunii decembrie a constituit-o atacul de la Pearl Harbour și intrarea Statelor Unite în război. Din acel moment, Portugalia n-a mai fost aceeași. Oamenii erau nervoși, bănuitori; după primele succese navale ale japonezilor, Lisabona părea încremenită în panică. Lurașcu plecase, și noul ministru Cădere nu sosise încă. Cămărășescu fusese de mult transferat la Roma. Însărcinatul cu afaceri era un tânăr secretar de Legație, Totescu. Împreună cu Leontin Constantinescu, noul consilier de presă, îl ajutam cum puteam ca să-și îndeplinească misiunea într-o situație critică pe care nimeni nu o prevăzuse.

După sosirea ministrului Cădere, și după ce i-am împărtășit proiectele mele de „propagandă culturală”, am dublat orele de lucru: cartea despre Salazar trebuia scrisă cât mai repede și tipărită imediat. [...]

Am încheiat *Salazar și revoluția* în Portugalia la sfârșitul lui mai. Câteva zile în urmă, N. I. Herescu mi-a telefonat din București, informându-mă că m-a înscris la concursul pentru ocuparea catedrei de filozofia culturii, de curând creată. Știrea m-a bucurat și m-a întristat totodată. Pe de o parte eram invitat, după trei ani de absență, să mă reintegrez la Facultatea de Litere și Filozofie din București; dar, pe de altă parte, mă tulbura o enigmatică melancolie: oare nu e prea târziu? În orice caz, am cerut ministerului o permisie de două săptămâni și am hotărât plecarea la 10 iunie. Legația mi-a obținut un loc în avionul „Lufthansa”, care de două ori pe săptămână făcea cursa Lisabona-Berlin. Imediat ce-am primit biletul, m-am înseninat; mi-am adus aminte, cu o neașteptată ferveare, de „moartea colectivă”...

Mircea Eliade, *Memorii* (1907-1960)**A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.**

1. Indică sensul din text al cuvântului *elaborat* și al secvenței *sub semnul războiului*. **6 puncte**
2. Menționează două personalități din trecut considerate *uomo universale*, utilizând informațiile din text. **6 puncte**
3. Precizează care a fost evenimentul surpriză al lunii decembrie, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Mircea Eliade ar fi trebuit să revină în țară. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Mircea Eliade, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă studierea jurnalului unei personalități culturale este importantă sau nu, pentru a ne forma o imagine despre o anumită perioadă, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice:

Sunt ani la mijloc și-ncă mulți vor trece
Din ceasul sfânt în care ne-ntâlnirăm,
Dar tot mereu gândesc cum ne iubirăm,
Minune cu ochi mari și mână rece.

O, vino iar! Cuvinte dulci inspiră-mi,
Privirea ta asupra mea să plece,
Sub raza ei mă lasă a petrece
Și cânturi nouă smulge tu din liră-mi.

Tu nici nu știi a ta apropiere
Cum inima-mi de-adânc o liniștește,
Ca răsărirea stelei în tăcere;

Iar când te văd zâmbind copilărește,
Se stinge-atunci o viață de durere,
Privirea-mi arde, sufletul îmi crește.
Mihai Eminescu, *Sonet II*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.